

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubi!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno znižuje

Štev. 39. V Ptuj u v nedeljo dne 29. septembra 1907. VIII. letnik.

Kmet nastopa . . .

(Nadaljevanje).

Za posl. P e s c h k a je govoril na kmetiskem v Gradcu vojvoda kočevski, državni poslanec A u e r s p e r g približno sledeče :

Med burnim odobravanjem je razglašal pomen proste zveze agrarnih poslancev v državnem zboru. Ta zveza ima večino poslancev za seboj in je tedaj upati, da se bode postavodaja odsej bolj na kmete ozirala. Ta zveza ima program, ki ga je izdelala kmetijska centrala (in ki je tudi program »Stajerc« stranke, o. u.). Najvažnejša in najnujnejša vprašanja so zdaj: starostna kmetijska preskrba, odpravljen skandaloznega pomanjkanja vagonov, omejitev slabih posledic kartelov in boj proti odpiranju mej. Glede avstro-ogrskih pogodb je naglašal govornik potrebo, da se pogodba reši postavnim potom in ne več s § 14. Ali mudi se nam ne s to pogodbo; kajti sedanja madžaronska politika ni nobeno zagotovilo, da bi se pogodba tudi držala. Kmetje zahtevamo glede pogodb popolno gospodarsko ločitev od Ogrske na podlagi trgovinske pogodbe, nadalje ločitev avstro-ogrskih banke, kar hočejo več Madžarom za avstrijskim denarjem kredit delati. Končno zahtevamo tudi kmetje ločitev colninskih dohodkov. Po tej poti bode korakala zveza agrarcev v državnem zboru in zato se tudi noče vmešavati v politično mešetarenje glede ministrov. Vreči se namerava od gotove strani sedanjega poljedelskega ministra. Kmetje so s tem ministrom docela zadovoljni. V času, ko se je skušalo vtihtopiti na Avstrijsko argentinsko meso je pokazal minister, da ima kmetosko srce. Ravno tako je uredil veterinarsko vprašanje itd. Zato hočejo kmetje ministru zvesti ostati. Roko proč od tega, kar je našega! Roko proč od naše grude! Roko proč od našega ministra! Govornik je priporočal edinstvo med kmeti in pokazal na socialiste ki so se s svojim združenjem tako lepe uspehe dosegli. Kmetje morajo v brezštevilni množini na cesti pokazati, da so edini; staj morajo za svojimi poslanci in naglašati odločno svoje zahteve. Pri minute dolgo trajajočem odobravanju je končal knez svoje izvajanje.

Kakor poslancu Peschka se je predsednik knezu Auerspergu za lepi govor zahvalil. Kmetje je potem besedo voditelju avstrijskega srednjega kmetijstva, neumornemu našemu A. Mitschu vitezu Hohenblum. Ko stopil ta sivolasi starček, ki ima danes večji v kakor ministri in za katerem stoji vse kmetijsko misleče kmetijstvo, na govorniški oder, oznelo je navdušeno ploskanje po dvorani. Kmet je vitez Hohenblum krasi govor, kateri naj posnamemo sledeče poglavitne točke:

Doslej ni kmet ničesar veljal, temveč bil je le zasramovanje za druge stanove. Ali to se je pričelo preduragati. Kmet se danes zaveda, da je hribsnica države in združil se je s svojimi sotrpini s prepričanjem, da drži kmet kmetu brez razlike narodnosti. Leta dolgo je kmet z deficitom delal, leta ni pri svojem delu niti vinarja zaslužil. V poljedelskem ministerstvu so sedeli najbolj nezmožni ljudje, ki se zato niti brigali niso, ki niti trave od vola razločiti niso znali. Zdj se je to spremenilo. Sedanji poljedelski minister se ne sramuje povedati, da je sam agrarec. Preje je slo vse nazaj, vse rakovo pot. Plodovi kmetijstva so padali v ceni, medtem ko so cene vseh drugih potrebščin visoko narasle. Dokazal je to na raznih primerih. Kmet ne bode več tako neumen, da bi na svoje troške prebivalstvo z mlekom in mesom preskrbel. Glede avstro-ogrskih pogodb je govornik sledeče izjavil: Pogodba se ne bode uresničila, brez da bi se uresničile glavne kmetijske zahteve.

To izjavimo s polno odgovornostjo in vsaki kmetijski poslanec, ki bi vkljub temu za tako pogodbo glasoval, je izdajalec svojih volilcev. Le na podlagi kmetijskega programa, — to se pravi, potom gospodarske ločitve Ogrske in Avstrije, potom razdelitve avstro-ogrskih banke in colninskih dohodkov — je pogodba mogoča. Čas pride, ko se bode vlada morala ozirati na kmetoske zahteve. Treba bode pa tudi delovati na to, da se odpravijo dolgi na kmetijskih posestvih, da se preosnovi davke in da se prične boj proti zidanju vodnih cest. Železnice nimajo vagonov in za te je treba skrbeti, potem se leza za vodne ceste. Čas prihaja, da se uresniči kmetijske organizacije. Kmet se mora kot kmet čutiti in v tem leži bodočnost Avstrije. (Viharno dolgo odobravanje).

Ta govor je napravil velikanski vtis. Vidilo se je, da so tisoči zbrani kmetje čutili, kako prihaja novi čas, ki mora tudi kmetu pravico prinesati. Pod tem vtisom je predlagal g. Maldeghem dvoje rezolucij. Prva rezolucija se glasi tako-le:

«Današnji kmetijski zbor vzame poročilo poslanca Peschka o nemški kmetijski stranki in poslanca kneza Auersperga o prosti zvezi agrarcev s zadovoljstvom na znanje. Zbor pozdravlja združenje 271 poslancev raznih dežel, narodov in političnih strank v svrhu zastopanja kmetijskih interesov in želi tej zvezi veliko uspehov. Zbor pričakuje od te zveze, da bode zasledovala zahteve glavnega kmetijskega programa. Zlasti pa pričakuje zbor, da ne bode noben član agrarne zveze glasoval za pogodbo z Ogrsko, ki bi ne obsegala: 1. gospodarsko ločitev od Ogrske in ureditev naših razmer na podlagi trgovske pogodbe, 2. razdelitev avstro-ogrskih banke in 3. razdelitev colninskih dohodkov z ozirom na resnične uvozne razmere obeh državnih polovic.»

Druge rezolucija pa se glasi tako-le:

«Graški kmetijski zbor izraza gospodu poljedelskemu ministru grofu Auerspergu za njegovo pametno in energično delovanje v prid kmetijstva in gospodarstva, popolno zaupanje in priznanje. Kmetijski zbor pričakuje, da ne postane mesto poljedelskega ministra kramarsko blago v dobiček te ali one politične stranke, kajti razvoj in interesi avstrijskega kmetijstva zahtevajo, da pride vendar že nekaj stalnega v poljedelsko ministerstvo.»

Obe rezoluciji je sprejel kmetijski zbor ednoglasno in ob velikem navdušenju. Poljedelskemu ministru se je odposlal poleg tega brozjavko s pozdravom.

(Naprej prihodnjič).

Politični pregled.

Državni proračun za leto 1907/ kaže sledeče dohodke:

direktni davki	497,993.270 K
indirektni	471,698.090 "
monopoli, regalije	284,781.200 "
državna podjetja	677,867.038 "
drugi dohodki	140,249.215 "
Skupno	2.072.588.813 K

Torej znašajo dohodki državnega proračuna čez 2.072 milijonov kron. Direktni davki so narasli od l. 1906 za več kot 13 $\frac{1}{2}$ milijonov. Državni izdatki znašajo skupno 2.071,679.906 K. Torej ostane preostanka za 890.907 K.

Štajerski deželni zbor. 19. sept. so predložili poslanci razne predloge glede podpor po umjih prizadetim kmetom. Govorilo se je v prvi vrsti o tako hudo prizadetih kmetih v ptujskem in ormuškem okraju. Posl. Wagner

je zahteval obvezno zavarovanje proti toči skozi deželo. Posl. Krenn je govoril glede podpor za po umjih prizadete v radgonskem okraju, posl. Jurtela glede onih v rogaškem okraju. Razne manjše predloge se je tudi vložilo. Upati je, da bode deželni zbor kmetom kmalu pomagal. — 20. sept. se je predložilo zbornici m. dr. poročilo glede porabe investicijskega kredita v znesku 1,150.000 K, poročilo glede dovolitve nadaljnega kredita za kopelj Rogaska Slatina, nadalje poročilo o uspehu preiskave glede mestne uprave v Ptuj u (o katerem govorimo v »Štajerskih novicah«). — Posl. Brugger je govoril o predlogu glede varstva bregov ob Muri. — Posl. Ploj je vtemeljeval predlog za znižanje cen bakrenega vitrijola. — Posl. Fürst je poročal o predlogu gačbi deželne rudniške šole v Ljubnu. itd. — 23. sept. je predložil odbor postavnim načrtu glede varstva koristne ptice. — Posl. Kern je vtemeljeval svoj predlog glede varstva bregov Mure pri Cmureku. Danes je 11 mlinov ob Muri skoraj poginu izročeno, ker ne morejo dovolj vode dobiti. Predlog je šel v odsek. — Posl. Krenn je govoril o svojem predlogu glede reguliranja potokov v radgonskem okraju. Tudi ta predlog se je izročil odseku. — Posl. Jurtela je zahteval nadaljevanje regulacije Pesnice. — Potem se je sprejelo predlog glede preduragabe postave o vodnem pravu. — 24. septembra se je vršila v deželnem zboru velika razprava o železnici Maribor-Wies. Za železnico se je zavzemal zlasti posl. Wastian. Posl. Wastian Stieger in tovariši so predlagali, naj se dovoli 1 milijon kron za to železnico.

Koroški deželni zbor. 19. sept. je vložila vlada predlog glede varstva za kmetijstvo koristne ptice. Odsekom se je izročilo razne predloge, tako poročilo o stanju kmetijskih operacij v deželi ob koncu l. 1905 in 1906, poročilo o deželnemu prispevku za kultiviranje t. zv. »Langermoora«, itd. — Posl. Pirker je vtemeljeval predlog posl. Winklerja in tovarišev. Ta predlog zahteva, da povrne deželni odbor del užitninskega davka tistim osebam, ki so kmetje in dajejo poslom kot »trunk« mošta. Predlog se je izročil kmetijskemu odseku. Nadalje se je govorilo o preosnovi postave glede doklade na lov. Predlog se je izročil finančnemu odseku. — 10. sept. je vložil deželni odbor razne predloge glede obrtnega in kmetijskega napredno-izobraževalnega poduka v l. 1905 in 1906, o kmetijskem šolstvu in združništvu v l. 1905 in 1906 itd. — Posl. Hönlinger je potem poročal o ustanovitvi deželnega kulturnega sveta za Koroško. Ta svet bi imel svoj sedež v Celovcu in bi ostal iz predsednika, deželnih kulturnih poročevalcev, 1 člana deželnega odbora, dveh po poljedelskem ministerstvu imenovanih članov, dveh po dež. odboru imenovanih kmetovalcev, 12 članov stalnega odseka, iz načelnikov okrajnih kmetijskih zvez in iz odposlancev okrajnih odborov. To poročilo se je izročilo odseku. Deželni odbor je vložil tudi še izpopolnilne postave glede deželnih kmetijskih postav itd. — 23. sept. je bilo važno poročilo posl. Hönlinger glede varstva planin in pospeševanje planinskega gospodarstva. Postava, ki se je izročila v presojevanje odseku, ima v prvi

vrti namen, varovati in zboljšati današnje planinsko gospodarstvo. — 24. sept. je predlagal posl. Kirchmayer ureditev potoka v Steindorfu. Odsedom se je izročilo razne predloge (glede dovolitve zneskov, ki se jih je porabilo za cepljenje vinske trte in za bakreni vitriol v občinah Globasnica in Žitaravas v l. 1905 in 1906; glede dovolitve kredita za pospeševanje vinogradništva v l. 1908.) itd. — Posl. Steinwender je poročal o računskih zaključkih deželnega šolskega sklada. Razvil se je razgovor glede kazni za zamudo šole. Nekateri govorniki so omenili, da je pomanjkanje poslov vzrok šolskih zamud. Posl. Lemisch je dejal, da je pravica ljudstva, da zahteva poljske počitnice v jeseni in spomladu.

Koroški deželni proračun za 1907 zahteva v potrebščinah 5.077.456 K, to je za 881.000 K več kakor l. 1906. Pokritje znaša 4.914.578 K, torej je primanjkljaja za blizo 160.000 K. Zato se bode črtalo svoto za zgradbo meščanske šole v Celovcu v znesku 180.000 K in pride proračun na ta način do preostanka 10.524 K. — Za leto 1908 znašajo potrebščine 4.788.801 K, torej za 288.655 K manj kot prejšnje leto. Pokritje je toliko manjše, da pride proračun do primanjkljaja v znesku 467.397 K. Glavne točke tega proračuna so: Deželno zastopstvo 47.645 K, uprava 224.140 K, javno varstvo in vojaški izdatki 98.834, javne zgradbe 631.496 K, izobraževalni nameni 2.411.353 K, poljedelstvo 267.494 K, zdravstveni in dobrodelni nameni 1.058.642 K.

Klerikalni kmetijski zbor. Da bi škodovali naprednemu zbornu kmetov v Gradcu, sklicali so črnuhi isti dan svoj „kmetijski zbor“ v Ansee. Prišlo je celih 40 kmetov iz okolice; vsi drugi udeleženci so bili farji in frakariji. Prvi je govoril „rešitelj koroškega kmetijstva“ kaplan Walcher. Rekel je m. dr.: Ljudje na Koroškem pravijo, da servituti niso več moderni, da se jih mora odstraniti. Moje prepričanje je, da se mora delovati za ostanje servitativov... Čudni „rešitelj“ kmetov, ta dobrorejeni kaplan Walcher! Za kaplanom je prišel župnik Bauchinger (po slovensko: treubar), ki je kmete prav pošteno oštel. M. d. je dejal: ako dobi kmet denar v roko, ve toliko potov, da se ga iznebi, da kmalu nima več denarja itd. Posl. Grafenauer je rekel, da imajo take nazore le veleposestniki. Torej grede klerikalci z veleposestniki po eni poti! Končno so se črnuhi sprli in ta „kmetijski zbor“ je bil zaključen.

O oficirjih. Po zadnji statistiki imamo v Avstriji sledeče oficirje:

	v službi	v penziji
feldmaršal-lajtnant	12	29
generalne majore	72	170
oberste	110	557
majore	391	416
stotnike (hauptman)	2.570	3.130
Skupno	3.055	4.311

Ti gospodje koštajo peneze! Zanimivo je, da je penzioniranih oficirjev za 1.356 več nego aktivnih. Malo počasneje bi se gospode že lahko penzioniralo. . .

Kloštri v Belgiji. Belgija je, kakor znano, še vedno v klerikalnih rokah. Ni čuda, da se naseljujejo tam vse mogoči menihi in nune. Glasom uradnih poizvedb obsega Belgija danes 2.474 kloštrov z 37.905 menihi in nunami. Belgija ima v celem le 2.623 občin in pride torej skoraj na vsako občino 1 klošter. Leta 1846 je bilo v Belgiji samo 779 kloštrov. Kloštri so narasli za 300%, medtem ko je prebivalstvo le za 54% naraslo. Ti menihi delajo velikansko konkurenco ravno tako delavcem kakor kmetom in obrtnikom in ne plačujejo nobenih davkov. Čudno je, da more belgijsko ljudstvo preživeti toliko — črnih trovtov.

Dopisi.

Dobje pri Planini. Srečno Dobje! Za poldrug tisoč duš boš imelo dve posojilnici, ker je župnik Vurkelc ustanovil še a svojo. To je storil samo iz kljubosti in hudobnosti. Do sedaj je grizel le nekateri ljudi, svojo posojilnico pa je zatrosil nemir med celo faro. Do sedaj so ga ljudje črteli, čez par let pa ga bodo v zemljo preklinjali. Če bi ne bilo treba posojenega de-

narja nikoli vrniti, potem bi bila še ena posojilnica za Dobjane velika dobrota, sedaj pa bo za nje prokletstvo in poguba. Tukaj so ravno župnikovi podrepniki najbolj potrebni denarja, al bogoroni in jim bodo za potoka. Vzeti je lahko, ali vrniti je joj, če ni družega kakor sam dolg. Misijonar je rekel letos s prižnice, naj so sed ne bo sosedu za poroka in za novo farsko posojilnica je čisto prav povedal. — Ta posojilnica pa tudi ni vredna nobenega zaupanja, ker ga ni vreden tisti, ki jo je ustanovil. Župnik Vurkelc je siloma izprešal iz siromašnih Dobjanov okoli 3000 K, ki so zginile kakor kafa. Pri občinski koči je naredil do sedaj 1600 K škode. Ko se je pred 4 leti dajala ta koč v najem, je tukajšnji trgovec obljubil 400 K na leto, ali župnik se je bal, da bi ne šla kramarija njegove Malike fuč in zato je pogodbo zabil. Po časnikih se je bahal, da opravlja občinske pisarije zastoj iz dobrote do ljudi. Potem si je pa računil 36 K za vsako četr leta. Župnikovi podrepniki so nadučitelja tožili, da po zimi, če je malo otrok, vse skupaj dene in jih v enem rezredu poučuje. Na to pa je prišel ukaz, da se mora, če je tudi v vsaki šoli le eden otrok, celi dan za njega kuriti. Zato pa mora občina na leto 60 K za drva več plačati. Župnik Vurkelc, Tomaž Pintar in Gračner Jože so bili najbolj proti temu, da bi se nadučitelju stanovanje razširilo, ker so si mislili, da so najbolj pametni. S tem so pa naredili občini škode nad 180 K, ker tudi trda buča ne more skozi zid. Če se je sedaj vse tako lahko naredilo, zakaj pa pred pol letom ne? Tako je župnik Vurkelc s svojimi podrepniki izprešal iz teh ubogih Dobjanov v par letih okoli 6 tisoč kron čisto po nepotrebnem. Tu sem pa niso prišete njegove večne fehtarije za svoj žep. Ali je taka pijavka prijatelj ljudstva? Neki na smrt bolni ženi je izprešal nekaj nad 80 gold. in bi jih bil pobasal v svojo mavho, ko bi mu jih ne bila sodnija iztrgala in dala revnim dedicem. Nekemu rudarju je hotel požreti 500 gold. dedščine, delal je napačna uradna poročila, samo da bi ljudi oškodoval. Koliko nepotrebnih stroškov pa so morali ljudje zaradi njega že pri sodniji plačati. Na Kranjskem so duhovniki ustanovili vse polno konzumov in do sedaj so skoro vsi porkali, kmetje pa so morali zaradi tega zeti v roke beraško palico. V Laškem je kaplan Gorišek oškodoval ljudi za 63 tisoč kron in ravno tako so duhovniki onesrečili ljudi v Vitanju, Rečici, Leskovicu itd. In tako se bo zgodilo tudi v Dobjem s farsko posojilnico. Ta posojilnica spada pod kranjsko zadržno zvezo in ta zveza ima take ljudi za pregledovalce računov, od katerih so nekateri že sedeli po več tednov v luknji. Zato pa Dobjan dobro premislite, komu bode zaupali svoj denar, za poroka pa naj ne gre nihče k farski posojilnici, ker ga zadene gotova nesreča. Kar se naredi brez potrebe, to tudi ne more obstati. Pri občinskih volitvah pa poženite tiste pijavke, ki vam sesajo vaš krvavo zasluženi denar in tako slabo gospodarijo.

Devica Marija v Puščavi. Vili naš „Stajerc“! Vroče solnce letošnih pasjih dneh je tudi tukaj našim nasprotnikom zmešalo njihove slamnate možgane. Ti ljudje so popolnoma nedolžni in „sveti“ ter se ljubijo le „sami med seboj“, vse drugo pa sovražijo. Dragi „Stajerc“, ko prideš sem na našo pošto, romati moraš po celey vasi okoli, čitajo te tvoji sovražniki skrivaj, tako da te naposled naročnik v pesti ne dobi. Tako se dela pri nas s tujo lastnino. Neki „trezen“ kmet je zaukazal iz krčme bacniti enega delavca zaradi „Stajerca“ ker baje čez duhovnike šinfa. Kmet je tako strasten klerikalec ter tako pobožen, da celo leto cerkve od znotraj ne vidi, pač pa vsak dan krčmo. Zopet drugemu delavcu (z imenom Franc Rutar) je pred kratkem neki „žnidar“ v krčmi obč. rihtarja iz „svete“ jeze zažgal „Stajerca“. (Aleks Paulec to zamore pričati). Kaj poreče k temu slučaju uredništvo? (To, kar je žnidar učinil, je seveda falotstvo. Pomenil se bomo do zadevi se naprej! Ur.) Dotični naročnik je do skrajnosti razburjen, ter prosi uredništvo da bi žnidarja prijelo za dolga nesa, ter mu pokazalo, da velja tudi za „žnidarske ksele“ postava, čeravno stanujejo pri obč. rihtarju. Ali je to versko? Ali vas tako uči naš miroljubni g. župnik, ki so skozinkoz dober dušni pastir? Fej vas bodi prvaki! Celo župnik in njegova

žlahta čita „Stajerca“, vkljub temu pa še dobi dob niso mešali politike v svete nauke našega Izveličarja. Zadna goraka bajtica jim ni pregda. Revne bolnike radi obiskujejo ter jih celo v denarji podpirajo, ako ravno so sami iz cerkvenemu stanu. Tak je pravi namestnik Kristušov, takih dušnih pastirjev je malo, takih tudi „Stajerc“ šinfal ne bo. Kaj ne dragi naš „Stajerc“, to je čast gre takemu duhovniku? (Gotovo! To je bilo vedno naše geslo!) Torej vi panslavisti, onehajte kmalo z gonjo proti našemu „Stajerc“, ker drugače bomo izročili prav zanimive stvari javnosti, kakor n. pr. od nekdanjega Dolinarja dr. Glaserja, katerega je žena svoj čas zapustila, ter jo popihala gor na Koroško. Hm, to smrdi. Toraj bolj previdno, ker napredek je na naš strani, dani se, solnce je prišlo izza temnih gor na jasno nebo, ter prišel bo vroči dan za nas. Mi pa zakličemo: Bog daj, da bi g. župnik še dolgo leta pasli nas grešne ovčice, ti, dragi naš „Stajerc“ pa bičaj prav odločno prvake, ter včas slabše duhovnike na pravo pot. . .

St. Jakob v Slov. gor. Dobili smo sledeči uradni popravek: V smislu § 19. tisk. zak. zahteva podpisani župni urad, da sprejmete sledeči popravek z ozirom na Vaše poročilo „St. Jakob slov. gor.“ v štev. 37 Vašega lista z dne 14. septembra t. l.: Ni res, da „naš krčmar . . .“ prilepa pod župnikovo komando letaka za ples na cerkveni zid“, res pa je, da župnika nihče ni vprašal, in da župnik tudi ni vedel nič o tem, ker na tej strani cerkve, ob kateri hodi župnik v cerkev, ni bilo prilepljenega nobenega letaka. — Župni urad sv. Jakob v Slov. gor. dne 18. sept. 1907. Ivan Kapler župnik.

Sv. Jakob v Slov. gor. Naš kaplan Rabuzek še vedno „jaga“ po župniji, seveda umazan kakor da bi nosil „behole“ akoravno smo ga zadnjič od nog do glave „požajfali“. Nam se sicer to nikakor čudno ne dozdeva, ker vemo, da zahaja pogosto k čevljarju Kapinovemu Hanzeju, kateremu pomaga bržkone kopita nabijati in drete vošiti, da bi nadomestil odidelega čevljarjskega pomočnika. (To delo bi bilo za Rabuzeka vsakakor bolj koristno nego čečkarjenje v časnike. Opomba stavčeva). Ker pa jima čevljarjska obrt baje premalo šteje, pripravlja palček Rabuzek svojega mojstra za „kopitarca univerzo“. Tudi drugi Rabuzekov agent, tisti penzionirani študent Žmarčev Pep, že menda uhe vleče, da bi mu kaj povedali. Pa škoda za črnilo in papir, da bi o njem pisali. Kratko bomo samo omenili, da se obnaša, kakor se obnašajo navadno ljudi, katerim delo smrdi, topiranje pa diši. Denarček se pa že dobi, akoravno tudi narazne načine. . . Tudi stem, stari otrokom“, kakor si ga predragi „Stajerc“ že tudi Ti nazival, ima naš Rabuzek Jaka veliko opravka, posebno pa tedaj, kadar kujeta dopise za „Našo Moč“. — Pregovor ne laže, ko pravi: Gluha vkup štriha! — Predragi „Stajerc“! To ti je tista trojica, ki dela pri nas nemir, katera pa se bode kmalo raztepla. Penzioniranega študenta pogнали bomo v kratkem k vojakom pokoro delati, z palčekom Rabuzekom pa bomo naredili tako, kakor si nam, predragi „Stajerc“, zadnjič svetoval. Vrnil se bode v župnijo spet stari mir in tudi biki, katere je v zadnji številki „Naše Moči“ tudi napadel, nam bodo braležni, da ne bodo več vidli Rabuzeka po dolu „špacirati“. — Ja — hu — huje!

Sv. Barbara v Haložah. Slavno uredništvo! Ne morem Vam zamolčati, kako deluje naš g. župnik Vogrin proti faranom vsacega mišljenja. Prijazen je kakor mačka mleku, ali v svojem poklicu ima čudne navade. Cerkevna oblačila od sv. Barbare in podružnice sv. Ane prodaja za slepo ceno. Ali kadar pa pride, da bi se omislilo kaj novega, pa pravi: farani, pomagajte, bo Bog tudi Vam pomagal! Mi farani pa vprašamo g. Vogrina: Zakaj pa Vaš prednik ni hotel oblačil prodati, ko je znal vendar dobro njih vrednost ceniti? Ali mislite, da mi farani ne vemo, po čem diši to delovanje? Zakaj ste rekli, g. župnik, cerkvenemu ključarju, ko Vas je v neki besedi zavrnil, da ste sedaj Vi župnik in da nima on nič govoriti, ker so dnevi njegove ključarske službe že davno potekle? Ali župnik, zapomnite si, da bomo mi farani delovali z združenimi močmi, da se Vam peruti postržejo. Mi nismo zavoljo Vas tukaj, pač pa Vi za nas! Glede organista in mežnarja poro-

tamo pr
ima naš
O p
cerkven
gdo ray
demo pi
Sv.
se ti pr
bili zavz
nasprotr
ime za
koga za
nam na
je rekel
si jo sa
akušalo
ki z laž
odtegne
od učit
bodemo
Iz
prosim
zene kl
sal od
vrtic s
prednja
nuhami
vimi ve
nemški
kar se
sosedor
vrtic
Kovač
sastnic
je ugn
enega
posest.
to tak
pečnik
je biva
v sili
Hrdirj
da ti j
hotela
zato, č
se ta l
stavi k
pred t
fantali
tudi ta
rije tel
prostot
terim
opravit
C, če
ponuja
blizo c
jedli o
Vi pa
pomni
Iz
kaplan
še pra
pitali
vgašal
vstalar
lepega
žegna
med s
boljše
teser“
prvašk
reto p
Ne bo
v Celc
živije
počaš
še Sm
linček
deljam
naše
I
vstano
brez
tati
šir
gm

loshih... prihodnjič, da svet izve, kakšne namene... naš župnik s farani! Dr. Vseznalec.

Op. u. r. Medtem se je vršila tudi volitev... ključarja in se je pri temu tako... kaj, kakor že dolgo ne. Poročali ho-

mo prihodnjič! Sv. lanž dr. p. Dragi „Štajerc“! Moramo... pritožiti, kakšni so naši klerikalci. Vsi smo... zavzeti za uvedenje nemške šole, ali naši... naprotniki so lagali. Zlasti eden je, katerega... za danes izpustimo, ki je lagal, da smo... za podpis silili. To ni res! Le en slučaj... naj ta lažnik pove! Drugi nasprotnik zopet... rekel, da kdor hoče imeti nemško šolo, naj... sam postavi. S takimi bedarjimi se je... ljudje izneveriti. Sram vas bodi, črnhni... lažmi ljudstvu potrebno znanje nemščine... Vemo, da se širi največ hujskarije... uteljevanje in posameznikov. Ali odgovorili... tudi mi — klin s klinom!

Napredjaki.

z Šmartna pri Velikovcu. Dragi „Štajerc“,... privoliti mi malo prostora za te zagri-... klerikalce. Mislim da še celo nihče ni opi-... od tega črnega gnezda. Vsak bralec teh... si lahko misli, da je življenje dveh „na-... njakov“ v vasi med takimi bogatimi čr-... nami, enako, kakor ono oveč med zgrablji-... vki. Ker je naprednjak Terpečnik bolj... kakor slov. in sicer trden kakor skala... se tiči pravice; to je pa tem klerikalnim... dom sol v očesih. Omeniti moram nekaj... od cerk. ključarja v Št. Štefanu, p. d. ... v Rutah, kateri je na 18. t. m. nad po-... zornico Terpečnik izlival žveplo iz ust in tako... nugal svojo sveto jezo. (Šlo se je zavoljo... „prilaza“ v njegovemu pašniku). Ker se... Terpečnik ne uda njegovi volji, ga je... tako razburilo, da je rekel posestnici Ter-... pečnik: „Beračiča, nisi imela toliko masti, ko... tiva tvoja krava v nevarnosti, da bi si mogla... ni pomagati, si prišla k meni po njo!“ —... „saj bi ne prišla, ko bi poprej vedla da... ni je to zdravilo tako na srcu zrastle; pa je... plačati, ali nisi vzel denarja; menda... da, da v prepiru lažje se stem pobahaš. Res... ta ključar Kovač nam naprednjakom pre-... ri kakor turški sultan. Kar se sam ni upal... to posestnico izvršiti, nabujskal je svojega... stalina, da naj kamenje v njo meče, kar je... ni ta smrkolin storil. Če hočem vse svinja-... teh črnhuhov pojasniti potrebujem preveč... stora. Omenil bi še rad drugega soseda, s ka-... m je imel posestnik Rebernik pri sodnji... svati, radi neke poti, katero je pokosil; gosp... če je bila pot tvoja, zakaj si 20 K popred... njal? In tretji klerikalec gosp. L. stanujoč... no cerkve Šmartna, kaj Vas briga kaj bojo... ti otroci Terpečnika? On jih bo zredil sam... pa ste poslali svoje v kloster. To si za-... mnite; več kaj, če bo treba, prihodnjič.

Vsedež.

iz rožne doline. Glej, gladovne prvaške... glancčke, kako bi se radi že zdaj, ko jih se... prah duhovniške hiše drži, z mastnimi farani... ali in navrh še njihovo hujskarsko „žejo“... ali! Najrajši bi se vsi vkup v Borovljah... kalirali, ko bi jim gospod župnik štacijon z... tega prepustil... Kdo ve, ali je selskemu... ganemu Janezu že tako „vroče“ postalo... aneženimi gorami, da bi si tudi v nižje... nje fare žele? ... Kaj pa podljubelski „pro-... k temu rečejo? Ali imajo tudi misel... „brliner“ morebiti tja gor v sv. Marga-... to prenesiti in gosp. Sercerja prepoditi? ... bos! Take gospode, ki zapete ovece na „štriku“... Celovec vlečejo, da bi tam namesto „heil“ le... „njo“ klicali in katerim je zavoljo njihne... anosti vlak pred nosom odkuril, bi jih... šmarječani ne „pobasali“... Prvaški „pete-... lski“ le potrošajte se z vašimi nevoščljivimi... ami in ne mislite, da vam bomo pustili... „rujave grebene“ v lezbo zrasti...

Rožne doline. Iz „luftbalkona“... Glinčkega „groslogne“... žeče telegrafira: Sparkartni ati na... to menda po kakem sedajnem prvaškem... hakenlu“ zvohal, da bodo Glinčani še... aj potop“ doživeli, taki, kakoršnega

hašpijovi indijanerji na otoku G. — Menda so... precej „rubelnov“ za tisto čudno „luknjo“,... ki „rujave“ solze požira, — špendirali, da bi... prvaštvo čisto v grund ne prišlo. Tako je eden... drugemu, drugi tretjemu in meni pa „nevemkdo“... pravil.

Iz spodnih Borovlj. Šimen „Gros“, ti si nas... tedaj, ko je slavni „Mir“ z našim protestom... imel opraviti, pod nos dregnil, rekoč: „Tako vas... more mazati!“ — Mi te pa zdaj vprašamo: „Ali si kaj bral v „Štajercu“ o tebi in tvojih... somišelnikov? Kako se na to počutite? ... Ker... pa vidimo, da se tako kielo držite, kakor bi... jesih pili, ja, da nekateri celo „živkelne pod... klobukom nosijo“ — in nam ne daš odgovora, se... pa prav tiho na uho zasepetamo: „Tako vas... more „biksati“! — Dolžni ostati bilo bi grdo! —... Zdaj ste plačani, in ako nas zopet podregate, ... potem pride zopet krtača in tedaj bi vas tako... dolgo ribali, da bi se krog in krog „svetili“... Upamo pa, da še imate pameti ne samo za... ljubljanski „Mir“, ampak tudi za občinski mir... Z praktično pesnico, ki smo jo od „Mir“-a iz-... posodili in jo še le danes-seveda popravljen-... nazaj vrnemo, sklenemo spomina vredni „ma-... never“, katerega je prvaški „ultimatum“ v... 33. broju v Ljubljani dne 3. velikega srpana 1907... Kdo bi to mislil, To je pa sila, Da je prvaška dhavdra, Po nosu dobila... Ti — tudra — tedra — to — Trara — a — a — a —!

Št. Lipš pri Žoneku. (Strasten agi-... tator kaznovan*) Naš župnik Alojzij... Hutter p. d. Lojzej je strgal ob času državno-... zbornskih volitev veliko črevljev. Letal je od vasi, ... švigal od hiše do hiše, nesel pete od koč do... koč in v imenu Grafenaverja špeh prodajal. Prišla je ta vboga para k Brežjaku na Plaznice... in tam samolastno izpolnil glasovnico. Nekdo, ki... ima nekaj pameti v glavi in poguma v srcu, je... malo hladil vroče srčice milega duhovnega... pastirčka. Naznanil je celo stvar sodnji. Stvar... je prišla celo do deželnega sodišča in v obrav-... navi dne 13. septembra je bil črnosukni peto-... brusec kaznovan z globo 50 kron ali 3 dni... „špekhamre“. Vrh tega se mu je odvzela volina... pravica za deželni in državni zbor za dobo... šestih let in dalje mora plačati vse štroške. Ubogi Lojzej, tako se nam smiliš, da smo že... pretočili praškafor britkih solz: 1. čevlje str-... gi, 2. spanje žrtvovati, 3. jezik brusiti, 4. globo... plačati, 5. zgubiti pravico delati za edino pozve-... ličujoče poslance! Iz celega srca ti klicemo... „Heil!“

Novice.

„Štajerčevi“ kmetjski koledar je v delu in... zide v kratkem. Ceno smo določili na 30 k r a j-... carjev (60 vinarjev). Koledar bode obsegal čez... 80 strani z najboljšo vsebino. Vse kar kmet in... delavec ali obrtnik rabijo, bode v koledarju. Kdor... jih 10 kupi, dobi enega zastoj. Mi imamo že... zdaj več tisoč naročil. Kdor hoče koledar... dobiti, naj se gotovo takoj naroči. Inzerati v... koledarju stanejo cela stran pred besedilom... 30 K, v besedilu in na platnicah 35 K, za be-... sedilom 30 K. Trgovci, obrtniki, inzerirajte v... koledar! Vsi na delo za naš koledar!

Kmetjski sinovi v zimsko šole! Celovška... „Bauernzeitung“ piše: „Čas prihaja, da se... morajo naznaniti oni mladi ljudje, ki hočejo... obiskati v prihodnji zimi kakšno poljedelsko... zimsko šolo. Žalibog se nahaja še veliko neza-... upanja in nemarnosti do zimskih kmetijskih šol. Eden pravi: „tega ne nucamo“, — „mi tudi... nismo imeli takih šol“ — drugi zopet meni: „mi ne rabimo študiranih kmetov“. ... Kdor je... danes prepričan, da kmeti ne potrebujejo stro-... kovnjaške izobrazbe, temu ni pomagati. Znano... je vendar, kaj se vse od kmeta zahteva. Ali... ima kmet menda lažje nego trgovec v svoji pro-... dajalni ali obrtniki? Res je tako! Kmetijsko... delo je najtežje delo in celo življenje se mora... kmet učiti in učiti, da zamore izhajati na svoji... grudi. Kmet mora biti delavec, ki se ne boji... truda, — kemik, ki pozna snovi zemlje, —

* Pisali smo o tej obsodbi že v zadnji številki, vkljub temu naj ponatnemmo še ta dopis.

botanik, ki se razume na rastlinstvo, — mora... biti dostikrat sam živinozdravnik, — mora znati... računati, — kmet mora z eno besedo izobra-... ženi človek biti!

Hujskanje proti nemški šoli. Celjska „Deutsche... Wacht“ prinaša v svoji 75. številki zanimiv... članek, kateremu posnemamo sledeče: „— V... politiki slovenskih hujskavev ne najdemo niti... ene samostojne misli. V vseh stvareh oponašajo... le češke vzore. Danes posnemajo češko šolsko... hujskanje. Slovenska „narodna“ stranka je... nabila plakate po zidovju, v katerih je pričela... hujskati proti nemški šoli. Zaničljivo, kulturi... in ljudstvu sovražno nastopanje je to; zanič-... ljivo zato, ker so sredstva zaničljiva in ker tudi... končni cilj ni plemeniti; to hujskanje pa vpliva... tudi proti napredovanju in blagostanju ljudstva... in je torej škodljivo ter ljudstvu sovražno. Pla-... kati na zidu, ki se proti nemški šoli nabijajo, ... so prava fotografija te šolske gonje. To so zna-... čaji, ki nimajo pomisleka, porabite najnižja, naj-... nearnejša sredstva in ki si izmislijo tudi... lažnive cesarske izreke v svoje namene... Či-... tajte te plakate in članke prvaških listov, v... katerih se že čuti grožnja bojkota... Nagon... k nemški šolski izobrazbi izvira želji starišev, ... da ogledajo svoji deci pot v življenje, da ji... odprejo z znanjem jezika, ki ga govori veli-... kanski narod z velikansko kulturo, pot v široki... svet. Ta ljudski nagon je veličasten in le s hi-... navščino zamorejo prvaki proti njemu delati. Opo-... zarjamo na sklepe „narodne stranke“, ki je... prvotno sama poduk v nemščini zahtevala. Nem-... ščine pa se naučimo le v nemških šolah; to nam... dokazuje vsaki dan... Vsaki dan nam... tudi dokazuje, da postane slovenski otrok v... nemški šoli sposoben za boj proti hujskajočemu... prvaštvo in da vzdržuje potem prosto zvezo z... nemškim ljudstvom.“ — Tako piše nemški list. Mi... potrjujemo resničnost teh vrstic do zadnje... pičice. Kajti 90% slovenskega ljudstva je... gotovo prepričan, da je nemška šola korak... naprej v razvitku tega ljudstva. 90% slovenskega... ljudstva se zavzema za razvitek nemških šol!... Vse nemške šole so prenapolnjene, na kolenih... prosjajo celo prvaški voditelji, naj se sprej-... mejo njih otroci v nemške šole. Nasprotniki... nemških šol pa so v prvi vrsti hinavski popi, ... ki potrebujejo neumnega ljudstva in učitelji, ki... so preleni, da bi se nemščine priučili. Tako... stoji stvar. Z nami je ljudstvo!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Lažniki — razkrinkani! Kako nasramno so... pisarili prvaški listi o mestnem gospodarstvu v... Ptuj, samo da bi oblatili župana Orniga. Ljudje, ... ki niti do 3 šteti ne znajo, hoteli so soditi o... finanah mesta. Pribili smo opetovano te laži, ... ki so se skuhale v pisarnah Jurtele, Brumena... in pri Mahoriču! Župan Ornig pa je naprosil... deželni odbor, naj napravi preiskavo. Ta preiskava... se je zgodila in uspeh se je deželnemu zboru v... daljšem poročilu naznanil. Temu poročilu naj... posnamemo le glavne točke: Od l. 1894 do... 1907 je resnično naraslo stanje mestnega dolga... na 1,460,000 K. Ali z našim denarjem dolga je... naraslo tudi aktivno premoženje mesta, tako da... presega za večjo vsoto dolgove. Več dolga je... torej, ali zato je tudi veliko več premoženja. In... ta navadni račun ne razumejo ali pa počejo razumeti... prvaški hujskavi, ki se redijo zgolj od laži! Ker je... mestnih podjetij v Ptuj, se skoraj vsi izvrstno obne-... sjejo. Kralnica in plinarna nosijo dobiček od 7 do... 10%! To so na vsak način imenitni uspehi, na... katere mora biti vsak pametni človek ponosen. Pr-... vaki so tudi vedno lagali, da so doklade v Ptuj... tako „grozno visoke“ in da jih je g. Ornig zvišal. Poročilo... deželnega odbora pravi k temu: Preiskava je dognala, da so se doklade v občini... od časa županovanja g. Orniga le enkrat od 30... na 40% zvišale. To zvišanje znaša letno okroglo... 6000 K. Potrebščine občine pa so veliko bolj... narastle, tako da bi se morale pri slabem gospodar-... stvu doklade podvojiti; iz tekočih računov se je... plačevalo zvišane svote za občinske potrebe, brez da bi se doklade po-... večale. Vse je torej zopet laž, kar so prvaki o... dokladah pisarili. Glede knjigovodstva v občini... pravi poročilo, da je popolnoma v red. Bilance... občine so kazale še veliko slabšo sliko, nego je... resnično stanje. Skontriranje

blagajne je našlo mestne denarje v polnem redu. Poročilo konča z besedami, da „nima po uspehu te preizkave deželni odbor nobenega povoda nadaljevati kakšno postopanje.“ To se pravi: vse je v naravnost vzornem redu in vse je nesramna laž, kar so pisali Plojevi, Koroščevi in Jurtelovi lističi. Popravili ti ljudi svojih laži seveda ne bodo. Ali za ves javni in pošteni svet je preiskava deželnega odbora dokazala, da deluje prvaštvo z najnižjimi, falotskimi sredstvi! S čistimi rokami in s čisto vestjo je prišel g. župan Ornič iz preiskave, — blato pa, ki so ga prvaki nanj metali, pade na obrekovalce nazaj...

Jurtela — Plojev varuh! V nedeljo je priredila „smešna zveza“ v Ptujshod za zaklenjenimi durmi. Prostega, javnega shoda, kakor smo jih mi v volilni borbi v Ptujshod vpriporili in na katere je imel vsako pristop, — takega shoda se Koroščevi pajdaši ne upajo sklicati. Kajti dokazalo bi se jim potem, da ptujski okraj ni in ne bo biti klerikalni. Pred durmi „Narodnega doma“ je stal trebušasti minorit in kontroliral ljudi, ki so posamezno, s sramežljivo povešenimi glavami capali v dvorano. Shod je imel namen, da se „Ploja obsoadi“. Prišli so kot „sodniki“ modri Pišek, še modrejši Roškar in črni „nadsodnik“ dr. Korošec. Ploja seveda ni bilo, kajti bal se je Koroščeve palice in poslal je v svojo zaščito svojega zvestega varuha dr. Jurtela. In Jurtela je jokal in tarnal in grozil in pretel: pustite mi mojega srčka Ploja pri miru, vsaj danes ga še ne požrite! Jurtela je zlasti vplival na Brendiča, fajmostra Ozniča in druge. Ko vse to ni pomagalo, pa je dejal Jurtela, da „opusti vse delovanje za „narodno“ stvar in za volitve v ptujski okrajni zastop“, ako se izreče Ploju nezapuščeno. In tega so se črnuhi vstrašili, ker dobro vedo, da je Jurtela duša prvaške hujškarije v Ptujshod. Tako se je obsadba Ploja „odgodila“. Potem se je vršil shod za tiste duševne revne ovčice, ki se pustijo danes še od farštva za nos voditi. Govorili so Roškar, Korošec in drugo nočno ptice. Druge nesreče pa ni bilo...

Prvaški župan v Vosenicah (Saldenhofen) meni, da ima pravico, ljudi pretepevati. V navzočnosti nekega občinskega svetnika je šele pred kratkem nekega postopača pretepel, da je ta tulil kot žival. Nekega mizarja, ki ne zaničuje dobre kapljice, je pustil okleniti in ga je potem pretepel... Tu se pa res že vse neha! Ta župan ališiv v ječo! Mi opozarjamo orožnike in oblast na to nečuvano počenje tega suroveža!

Kako Benko-Cvenkaniča pozdravljajo. Te dni se je nahajal naš ljubljani Benko-Cvenkanič na kolodvoru v Rajhenburgu. Mnogo ljudi se je tam grozno norčevala iz tega smešnega poslanca smešne zveze. Za „hec“ so vpili ljudje „živio Benkovič“ in vihteli po zraku s pasjim bičem, da se je pobožni poslanec spominjal na Sernecevi obisk. Benkovič ima zdaj troje imen: 1. Benkovič Ivan iz Kamnika na Kranjskem. — 2. Cvenkanič in — 3. Benko-bič!

Samomor farskega agitatorja. V Šentilju (slov. gor.) se je zastrupil z arsenikom šafer Brus. Bil je eden poglavitnih klerikalnih agitatorjev. Kadar stori kakšni naprednjak samomor, takrat pišejo klerikalni listi, da je „Štajerc“ tega kriv. Kdo je temu samomoru kriv? Pa še nekaj. Mi privoščimo pokojniku, da se mu je na zadnji poti zvonilo. Ali zakaj se dela razlike? Zakaj se ne zvoni vsakemu samomorniku, temveč le onim, ki so bili v življenju klerikalci? Zakaj?

Klerikalno „ljubezen“ kaže sledeče pisemce, ki ga nam je poslal prijatelj: — „Oprostite, da doslej nisem mogel naročnine poravnati, ker sem bil v denarnih slabih razmerah. Klerikalci so me namreč za več kot 800 K pripravili. Zdaj sem na lastnem telesu spoznal, da je „Štajerc“ resničen. Poprej sem imel tudi neko farsko kunjjo „Domoljub“, ali zdaj sem izpoznal klerikalni švindal. Bil sem tudi možnar filijalne cerkve. Ali ko je župnik izvedel, da sem naročnik „Štajerca“, me je takoj iz službe spodil. Pač klerikalna „ljubezen“ do bližnega! Ali storil mi s tem ni nič zalega, kajti zdaj se mi bolj godi. Tebi, „Štajerc“, pa ostanem zvest. — A. G.“ — Zatriranje naših somišljenikov rodi za nas lepe uspehe. Le tako naprej, črnuhi, in ljudstve vas bode kmalu izpoznalo...

Župnik iz sv. Marjete ob Pesnici je prišel po vzorcu svojih pobožnih tovarišev hujškati. Volitve v okrajni zastop se bližajo in zato misli ta črnosuknež, da sme — lagati in psovati. Preteklo nedeljo je pred cerkvijo moze nagovarjal, naj ja nobenega „nemškutarja“ ne volijo. Kaj je to, vi pobožni psovatelj, kaj je „nemškutar“? To je pač beseda, za katero bi vi lahko v luknjno prišli in ričet žajfali, kar bi se vam na vsak način zelo podalo. Tudi je lagal o okrajnem gospodarstvu na vse pretege. Neki pošteni posestnik je zato župnika vprašal, zakaj ljudem ne pove, da ima mariborski okraj že leta sem najmanjše doklade, namreč le 15%, medtem ko imajo drugi okraji 20, 30, 40 do 60%! Na to vprašanje ni vedel lažnivni kutar odgovora in jo je zato raje popihal. Župniku je tudi cestni mojster trn v peti. Ta mož je že 40 let v službi in vsled bolezni se mora voziti. Župnik je že dostokrat z njim karte igral, zdaj ga pa obrekuje. Sramota! Kaj briga župnika sploh okraj, ko niti vinarja doklade ne plačuje. Brigal naj bi se raje za svojo službo. Kmetje, ne pustite se zapeljavati od lažnivih kutarjev!

Župnik Čepin v Razborju je zajahal slavnoznani § 19 in nam je poslal sledeči zanimivi popravek: V smislu § 19 tisk. zak. zahteva podpisani, da sprejmete sledeči popravek z ozirom na Vaše poročilo „Župnik Čepin v Razborju“ v št. 36 Vašega lista z dne 8./9. 1907. 1. Ni res, da župnik ljudi psuje s „hudiči“, „luciferji“ in bog ve kaj še vse, res pa je, da teh besed ni proti ljudem nikoli rabil. 2. Ni res, da bi bil nekemu faranu očital, da ima „toliko otrok kakor praščiči...“, res pa je, da župnik tega ni nikomur očital. 3. Ni res, da bi bil Čepin nekemu človeku rekel, da je pogubljen, ker ga je v „Štajerca“ dal, res pa je, da župnik tega ni nikomur rekel. — Razbor, dne 14. septembra 1907. — Vincenc Čepin, župnik.

Opomba; Popravek je lep, ali počakati hočemo, da odgovori nanj naš dopisnik, ki ima gotovo priče za svojo trditve. Sicer je pa zanimivo, da g. Čepin ni sam popravka pisal, temveč da mu je pomagalo tisto slavnoznano popravkarsko društvo, ki fabricira take čečkarije kar na veliko. Zato se tudi ne čudimo, da Čepin v popravku ne pove, kaj je pravzaprav rekel. On sam taji, da „ni res“ in „ni ras“. Pomenili se bomo o celi zadevi še natančneje. Doslej — adijo!

Župnik Muršič v Framu je kupil graščino grofa Schönborna. Torej, hvala Bogu, zdaj imamo tudi že župnike-graščake. Ali je pri kupni ceni kaj kmetjskega denarja?

Prvak — pobegnil. Poročali smo že v zadnji številki v telegramu, da jo je popihal bivši sollicitator in prvaški hujšakač Anton Zock iz Šostanja v Ameriko. Zock je bil svoj čas sollicitator pri bivšem notarju Vinku Kolšek. Zock kakor Kolšek sta bila voditelja šostanjskih prvakov in sta pri vsaki priliki pokazala svoje hujškajočo klerikalno kri. Kolška je pred kratkem oblast od svoje službe odpravila. Zock pa je prišel slepariti, ponedverjati, goljufati in kraati. Ko je dovolj nakradel, jo je popihal v Ameriko. Prvaki so že preje za njegove lumparije vedli, ali molčali so, kajti ko bi Zocka naznanili, povedal bi on marsikaj zanimivega. Pred očmi prvakov je ta mož goljufal in nikdo se ni upal, da bi ga prijel in izročil sodnji! Zock je osleparil zlasti prvaško „olepševalno društvo“ in „narodnogodbo“, vzel je ves gotovi denar teh društev seboj. Ali vsa ta sredstva so bila premala za lepo življenje onkraj velike luže. Pripravil je zato veliko sleparijo, ki se mu je tudi posrečila. Druga velika sleparija se mu ni posrečila. Okrajni hranilnici v Slov. Gradcu je predložil ponarejeno menico za 1200 K, a k sreči se mu denar vendar ni izplačal. Graško društvo „Selbsthilfe“ je pa za 1200 K osleparil. Zock je bil svoj čas že zaprt, ker je goljufal in ure kradel. In vendar je bil „vodja“ slovenskih kričačev. Torej, — zopet prvaška sleparija!

Okrajni zastop v Zg. Radgoni je imel 16. t. pod predsedstvom dosedanega na čelnika velezasluznega g. Franca Wratschko svoj občni zbor. Okrajni račun za l. 1906 in 1907 so se pregledali in se je blagajniku g. Zorzini izreklo zahvalo. Blagajniško stanje znaša po pokritju vseh dolgov 5000 kron. To je tisto „slabo gospodarstvo“, o katerem so barabski

prvaški listi toliko laži po svetu trosili. Badovedni smo, kakšno bode čisto blagajniško stanje, ko dogospodari enkrat sedanjí prvaški zastop. — G. pl. Kodolitsch je opisal potem v navdšenih besedah velike zasluge dosedanega načelnika g. Wratschka in se mu je v imenu celoga okraja najtopleje zahvalil. G. Wratschko se je istotako celem okrajnemu zastopu zahvalil. Okraj gre zdaj v druge roke. Dal Bog, da bi ljudstvo vsled tega ne — trpelo!

Od mariborske porote. Dne 18. t. m. je stal pred porotniki viničarski sin F. Bergles in Gorce zaradi nboja. 20. maja so prišli fantje k viničarju Gabrovcu, da bi plesali. Neki Koletnik se je opijanil in ni mogel več plesati; jenzil se je pa, ker je dekle z Berglesom naprej plesalo. Končno sta se oba fanta stepala in napoled je Bergles Koletnika z nožem ranil, da je ta 28. maja umrl. Za ta nboj je bil Bergles na 3 leta obsojen. — Ogoľufana tatica je viničarica Ida Kužnia iz Brega pri Ptujshod Ukradla je svojemu očetu Reiser hranilnično knjižico v znesku 2.087 kron. Dala je knjižico nekemu pijonirju Rleser, ki jo je izročil zopet svojemu bratu, da bi ta dvignil na Dunaju denar. Ali fant je bil pameten in je denar sicer dvignil, ali sam obdržal. Stvar se ni dala pojasniti in obtoženka je bila — oproščena. — Hlapec Franc Godac iz Sestret je se stpel s Miho Kropičom in ga pri tej priložnosti ubil. Sedel bode zato 4 leta v ječi.

Kobiljo ukradli so posestniku F. Kirbu v av. Urbanu pri Ptujshod. Kobilja je 12 let stara bela, sivošekana in 400 K vredna.

Samomor roparskega morilca. K velezniku g. Suppanzu v Pristovi prišla je te dni neka kmetica in ga prosila, naj ji prečita nekako pismo, ki ga ji je pisala iz Nemčije njena hčerka. G. Suppanz je to storil. V pismu pa je stalo, da je zet kmetice izvršil na Nemškem roparski umor in pobegnil. Ko je Suppanz to bral, je šel ravno dotični zet mimo hiše. G. Suppanz je poklical orožnika. V hipu pa, ko so hoteli morilca aretirati, se je ta ustrelil.

Kradel je Joh. Ritonja iz Stareceste pri Ljutomeru bicikle. Orožniki so ga posadili pod ključ.

4130 oseb je obiskalo kopelj Rogaško-Slatino. Pač lepo število!

Iz zapora popihal jo je viničar Miha Pernat v Slov. Bistrici. Imel je urne noge in niso ga vjeli. Ali drugi dan se je pričel kecati in je prišel sam nazaj.

Ogled goveje živine v Slovenjgradcu se je zgodil 13. t. m. Premirano je bilo 16 bikov, 26 krav, 12 brejih telic in 13 komadov mlade živine. Dobili so za biko: zadruga v Šentilju (100, 50 K), zadruga v Št. Martinu (90 K), zadruga v Slovenjgradcu (220 K) g. K. Vankan (50 in 180 K). Za krave se je razdelilo 6 državnih premij v znesku 260 K, 5 deželnih v znesku 150 K in 15 okrajnih za 230 K. Za telice 12 okrajnih za 135 K in za mlado živino 70, 50 ter 40 K.

Nova šola za pletenje korb. Doslej se je korb za sadje, grozdje in druge razpoložljive v sosednih deželah nakupovalo. Ves ta denar bi lahko v naši deželi ostal, ko bi se ljudstvo malo poprijelo kulture vrb in pletenja korb. Deželni odbor štajerski je vidil važnost tega vprašanja, ki bi prihranil z zimskimi delom kmetom marsikateri stotak. Zato je sklenil deželni odbor uredničenje nasada vrb na 3 oralih posevca gospe Leskoschegg v Sp. Bregu pri Ptujshod. Te 3 orale se bode v prihodnji jeseni rigolalo in spomladi 1908 z najboljšimi vrstami vrb nasadilo. Obenem se uredniči tudi šola za pletenje korb. Deželni odbor je pustil g. Franc Horvat iz radgonske okolice na c. kr. šoli za pletenje korb na Dunaju izobraziti in se je istega s l. septembrom kot mojstra nastavilo. Ta mojster bode v prvi vrsti obiskovalce viničarskih šol na Sp. Bregu pri Ptujshod, v Silberbergu pri Lipnici in v Zgornji Radgoni v pletenju korb za grozdje, sadje in sploh gospodarstvo podučeval. Dne 1. decembra t. l. prične v Sp. Bregu 3 mesečni tečaj o tej stvari in se bode vse natančneje še oznanilo. Končno še omenimo, da je darovala c. k. vlada v te namene 100.000 komadov najboljših vrbnih mladikov iz državnih nasadov vrb pri Dunaju v vrednosti 200 K. To je pač dokaz da se zanima tudi vlada za to stvar.

Železnica Purkla-Sv. Lenart-Ptuj-Rogatec.

Želez
za to
okraj
g. c.
in si
ob 1
Park
okraj
2 uri
kjer
sv. L
3. ur
zore
4. ol
Roga
ata t
kraje
slov.
glede
dni g
v 2
hiša
brizg
druga
jega
da si
so v
ceta
Cvetl
Poža
jem
ljubl
in ot
dila
sebn
nigga
v ot
moža
nikog
vaške
Brejc
skril
na p
da j
porot
zato
v bog
dotič
ljans
uredi
napr
Peter
tični
da s
nije.
„S M
je l
farsk
maje
g. Tc
žalil.
nears
ljubl
Kirč
je pr
pa n
tožil
tudi
nears
nik“
Š t
„S-M
valec
vsem
grozi
otroč
pri t
je po
je ob
univ
ča s
nikd
te fi

Naznanilo.

Za jesensko nasajenje 1907 se prodajo iz državnih rastlinskih šol sledeče vrste rastlin:

Smreke	1000 komadov	K 5—
Meceasen	" "	4-80
Črni oreh	" "	20—
Laški oreh	" "	20—
Akacija	" "	6—
Vrtni sadniki po kigr.		0-10

Kupci zato naj svojo potrebo pri ces. kr. okrajnem gozdnem nadzorništvu (k. k. Bezirks-Forst-Inspektion) v Mariboru javijo. Nepremožni posestniki dobijo te rastline tudi če samo upravne stroške povrnejo. Taki prosilci morajo spričevalo za uboge od občine doprinesiti.

Ces. kr. okrajno glavarstvo Ptuj, 17. dne septembra 1907.

Ces. kr. okrajni glavar: pl. Prahl.

Viničar

s petimi pomožnimi osebami sprejme Heinrich Maltner, v Anbergu pri Mariboru.

2 trgovska učenca

zmožna nemškega in slovenskega jezika se takoj sprejmeta pri **Josef Presker-u** trgovina z mešanim blagom v Zrečah pri Konjicah.

Zenitna ponudba.

Privatni uradnik, 29 let star, želi se oženiti z gospodično, katera je dobra hišna oskrbnica in ima nekaj premoženja. Le resni dopisi ako je mogoče s fotografijo se izposijo pod naslovom „Dobro srce“ na „Štajerca“ za naprej poslati. Brez podpisani dopisi romajo v koš. 663

Razglas.

Z ozirom na razglas deželnega odbora z dne 5. septembra t. l., št. II 35703/5247, se naznani, da so visoka debla, kakor srednjevisoka vseh vrst jabolk v deželni sadjarski šoli v Gleisdorfu pri Celju popolnoma razprodani.

Gradec, 19. septembra 1907.

Štaj. deželni odbor.

Dobro idoča trgovina

z mešanim blagom, v dobrem položaju bližje cerkve se da za več let v najem. Ponudbe naj se vpošljejo do 15. oktobra pod naslovom „J. P.“ poste restante Gonobitz. 662

Železniško ministerstvo je naročilo terasno revizijo na to projektovano železnico. Revizijo bode vodil krajni glavar g. dr. V. Negbauer s pomočjo c. k. stavbinskega nadsvetnika F. Permitscha. Sicer se vrši tako-le: Dne 2. oktobra 1907 ob 11. uri 15 minut se snidejo člani komisije v Ptuj; zapisalo se bode mnenje zastopnikov okraja v. Lenart, Radgona in Zg. Radgona. Ob 11. uri se odpelje komisija od Ptuj v Sv. Lenart, kjer se bode zapisalo izjave zastopnikov okraja v. Lenart. 3. oktobra se odpelje komisija ob 11. uri iz sv. Lenarta v Ptuj. Tu se zapiše namere zastopnikov okraja in mesta Ptuj. Dne 4. oktobra ob 10. uri se odpelje komisija v Radgona.

Trgatev je že pričela in hvala Bogu, kar na toča in mraz pustila, je izborno. Od vseh krajev, iz ptujске okolice, Bizeljskega, Ljutomer, Gornj. goric itd. se poroča, da je letošnje vino v vseh delih na kakovost izborna kapljica.

Posestvo „Willkommhof“ pri Jarenini je te dni gorelo. Mariborska požarna bramba je ogenj v 2 urah omejila, tako da je le lepa stanovalna hiša uničena. Požarniki so težko delali. Parna strojarna je šla čez kolesa v ilovična tla. Šele čez jutro so jo mogli dvigniti.

Moža ovadila. Žena Franca Novaka iz Kozarjeva je ovadila svojega moža in Mihata Novaka, da sta ukradla na Ogrskem 1000 kron. Orožniki v Servnici Mihaela aretirali; ko so tudi Franca hoteli prijeti, se je ta na cesti ustrelil.

Požar. V gospodarsko poslopje posestnika Bretkoviča v Selah pri Brežicah je udarila strela. Požar so hitro pogasili in je škoda s zavarovanjem krita.

Iz Koroškega.

„Š-Mirovi“ lažniki. V volilnem boju je bil ljubljanski „Š-Mir“ najbolj falotski list. Lagal in obrekoval je tako nesramno, da se je stula njegova pisava celo lastnim pristašem. Po besedi „piko“ je imel „Š-Mir“ na g. Jos. Krassnigga iz Svetnevasi, moža, ki je pri prebivalstvu v občini spoštovan vsled svoje poštenosti in rednosti. Ker se g. Krassnigg kot pošteni trgovec ne boji, tudi kakšnega celovškega pravnika dohtarčka ne, povedal je svoj čas Brejca par grenkih resnic. „Š-Mir“ se je seveda opravičil za ljubljanskimi porotniki in je opoval na prav rokovnjaški način g. Kraanigga, češ da je ta „razbojniško napadel“ Brejca. Pred porotnike ni mogel g. Krassnigg tožiti, zlasti zato ne, ker je odgovorni urednik „Š-Mira“, bogi revček Peter Košak, izjavil, da ni vidil nobenega članka. Tožil pa je Petra pred ljubljanskimi sodnijo, češ da je isti kot odgovorni urednik zanemaril svojo dolžnost. In zdaj so napravili „Š-Mirovi“ svoj „trik“. Slamnat Peter je nakrat zopet dejal, da je vedel za dohodni članek. Vsak pošteni človek vidi iz tega, da se „Š-Mirovi“ lažniki bojijo resnice in sodnje. Katoliški urednik Peter katoliškega lista „Š-Mira“ je torej sam pred sodnijo priznal, da je lagal. Torej je laž dovoljeno sredstvo pri tiskarski bandi. To bodi pribito! Fej!

Farška lažnivost pribita. Župnik Karl Kirchmajer v Črni je bil svoj čas obsojen, ker je g. Tomaža Färber na podlagi „Mirovih“ lumparij lagal. „Mir“ je prinesel namreč o g. Färberju nesramne laži, dobro vedoč, da ga nikdo pred ljubljanskimi porotniki tožil ne bode. Ko je pa Kirchmajer to ustmeno ponavljal, privleklo se ga je pred sodnijo in mož je bil obsojen. Kirchmajer pa ni bil stem zadovoljen temveč se je raje pri tožil! Beke! je tudi, da hoče svoje lažne trditve tudi dokazati. Pa ni šlo! Niti pičice „Š-Mirovih“ nesramnih trditve ni mogel ta zapeljani „duhovnik“ dokazati. Zato je bila prva sodba potrjena. S tem je dokaz prinešen, da je duhovniški „Š-Mir“ nesramno obrekoval in lagal. Raznašalec njegovih laži Kirchmajer je to čutil. Fej! Nem lažnikom!

„Š-Mirove“ laži iz Svetnevasi postajajo z grozno neumne. Človek se mora smejeti, kako otroško-bedasto si skuša „Š-Mir“ pridobiti vpliv pri tistih ljudeh, kateri slišijo travo rasti. Tako je poročalo to farško motovilo pred kratkim, da je občina Svetnava podpisala peticojo za slovensko univerzo. Župan v Svetnevasi pa je potrdil pod lastno svojo besedo, da ni take peticoje nikdar podpisal in je s tem nesramna lažnivost te farške cunje dokazana. Tudi laže „Š-Mir“,

da je šparkasa v Svetnevasi 50 K za „učiteljski dom“ darovala. To je seveda tudi iz trte zvito, kajti Svetnovaščani bi se sramovali, dati svoje denarje v namene praviških hujšakcev. Sicer pa v Svetnevasi niti šparkase ni. Tako laže „kato-liški list“, da bi spravil Svetnovas v sramoto. Pa ne bo šlo, ne bo šlo. V Svetnevasi ne bode zraslo farško drevje v nebesa!

Iz Glinj na štacionu „vojaškega telefona“ se nam še tole naznani: Mi „nobiclerji“ našega manevra nismo slišali „oblozanje“ in imamo še en „šorf“ patron. Ljubi „Štajerci“, naj, da ga v Glinjah prej da na urlaub gremo, „dov vstre-limo!“ (Se dovoli!) — Pmmmm: Glinsko prvaštvo je res vse „pobito“. Ni videti, da bi kdo pred durmi stal. Tudi pri oknah nobeden vun ne „špega“. Vse je tiho v hišah in po vasi. Le redkokdaj zamerkaš kakšnega „na pol mrtvega“ na cesti in še ta gleda spod klobuka tako, kakor bela žena, ki nima oči. V temni noči pa frkajo okoli „groba“ prvaški špeglarski „čuki“ in pojejo:

Tako smo „piške“ ljubili,
Da smo „kljunčke“ zgubili. . . .
Prej da pa za Tončkov „raufnik“ spat gredo, še mimo farovža zaubajo:
„Pridem pod hankič,
Pa vržem en amčič,
Vržem po dva, po tri — —
Pa še „antverti“ ni!“ . . .

Porotno sodišče v Celovcu. 16. t. m. je pričelo zasедanje porote. Kot prvi je prišel na obtožno klopo Markus Lužnik iz Globasnice, ki je v političnem prepiru in vsled večnega prvaškega hujškanja posestnika Zirgoja ubil. Pisali smo svoj čas o temu uboju, za katerega je hotel „Š-Mir“ naprednjake odgovorne narediti. Ker se Lužniku ni moglo dokazati, da je imel namen uboja, bil je obsojen le na 5 mesecev zapora. „Š-Mir“, poročaj svojim čitateljem to novico! — Marija Jarz iz Prebla je porodila 8. septembra 1906 otroka, ga zadavila in vrgla v neki vodnjak. Nečloveška mati je bila obsojena na 3 leta težke ječe. Mesar Pingatl se je hotel oženiti, ali manjkalo mu je denarcev. Zato je vlijvil v poštni urad v Zgornji Beli in ukradel 6470 K. Zato bode sedel 6 let v ječi. — Pri kartanju je udaril šošarski pomočnik Štefan Schwarz iz sv. Jakoba Jurja Jaritza po očesu, da je ta oslepil. Porotniki ga pa niso obsodili in je bil oproščen. — Radi poštnih tatvin je bil obsojen Bernart Glinschegg iz Št. Vida na 1 leto težke ječe.

Nesreča. Vlak je povozil v Pörschachu 16 letno hčerko dunajskega fabrikanta Lafaire. Prijeti dezertler. V Zg. Borovljah so prijeli dragonskega beguna R. Kaiser iz Wiener-Neustadta.

Po svetu.

Ljubi „Štajerci“! Neki poljski jud je hotel priti k dunajskemu zdravniku profesorju Fuchsu. Ali znano je, da ta zdravnik ne sprejema judov, ker ti preveč — smrdijo. „No, temu se da pomagati“, si misli jud in gre v prodajalno parfuma; zahteval je tekočino, ki tako močno diši, da se izgubi vsak drugi duh. Dali so mu neko močno dišečo esenco, s katero si je jud vso obleko poskropil. Potem stopi v zdravnikovo sobo. Po sobi je tako zadisalo, da je vse kihati pričelo. Ni čuda, da je prijel sluga juda in ga sunil skozi vrata. Pod stopnicami obstoji jud in pravi: „Vraga, — smrdeti se ne sme, dišati se tudi ne sme, — kaj pa se naj stori?“

Loterijske številke.

Gradec, dne 21. september: 28, 60, 23, 9, 24, Trst, dne 14. september: 9, 18, 55, 8, 81.

Posestvo tik mesta Ptujja z novo hišo obsegajoča 4 sobe kuhinjo, kamro za jedila in kleti, gospodarsko poslopje in vrt za zelenjavo in vrh tega v bližini 4 oralov zemlje se takoj proda. Kupci naj se javijo v Gornem Bregu pri Ptujju 21. 675

Hlapec

za pivo vožnjo (Bierführer) kateri bi imel tudi hišna opravila za oskrbeti, sprejme se takoj pri Maks Straschill, na Bregu pri Ptujju. 677

Prevzetje trgovine.

Podpisani naznanjamo slavnemu občinstvu, da smo prevzeli trgovino z manufakturinim blagom

prej Sadnik's Filiale v Ptuj, Florianiplatz (Feršova hiša)

Naša skrb bo, z najboljšim blagom po nizkih cenah in natančni potrebi našim cenjenim kupcem vstreci, in si zadovoljnost in zaupanje v tej meri pridobiti, kakor v dosedajni trgovini „Brata Sawitsch“, katera je tudi z novim podjetjem v zvezi.

Posebno opozarjamo na našo veliko zalogo jesenskega in zimskega blaga; ker se zima približuje, povabimo slavno občinstvo, da si našo obširno zalogo v ogled vzame in naš z naročili počasti; pridobil si bo vsakdo prepričanje o solidnosti našega podjetja.

Priporočamo se z odličnim spoštovanjem

L. F. Slawitsch & Heller v Ptuj.

Reg. vzorec. Krasna ilusija! Postavno varstvo.

Najlepši okrask božičnega drevesca

ki naj ne manjka v nobeni krščanski družini, je moje zboljšano

briljantno angelsko zvonjenje za božične drevesce št. 1 visoko. Garancija za natančno funkcioniranje.

Na najmanjšem kakor na največjem drevesu se lahko takoj brez priprave privzede, na mizo postavljeno služi tudi kot namizno zvonjenje. Na gorki peči funkcionira tudi brez plamena sveč.

Z gorkim zrakom, ki ga povzroči 3 sveče se vrtili kolese, na njemu pripravljeni kleplji vdirajo na 3 zvoncev in srebrno zvonjenje prične, ki pripravljeno stari in mlado v pobožno nočujo voljo. Cena s kartonom in navodilom za komad K 150.—

Štev. 2. leto angelsko zvonjenje za božične drevesce, posebno fino poniklano z vrtenimi oboki za zvonove, 8 krasnih svetlih srebrnih lameta-roč, ki daje pri vizualnih svetlih krasni refleks, v kartonu z navodilom K 2.— s kom. K 5-50, 12 kom. K 50-25 4 „ „ 7-25 „ 24 „ „ 39-90 6 „ „ 10-50 „ 36 „ „ 57-50 9 „ „ 15-50 „ 50 „ „ 77-50 100 kom. K 150.—

Najnoviji okrask za božično drevesce iz stekla

12 kom. sortirano, dobro kroglo in izdelovanje predmetov po K 40.—, 80.—, 70.—, 90.—, 1.—, 2.—, 150.—, 8.—, 6 kom. v kartonu po velikosti in izdelavi po —75.—, 90.—, 1.—, 120.—. Lameta (angelski lasi), srebro ali zlato, kuverti K 10.—, srečni drsi 100 kom. K 20.—. Vreže iz steklenih krogelj, 1 in pol do 2 m dolge, po velikosti K 10-90.—, 95.—, 120.—, 140.—. Sveče za drevesce, 24 kom. v kartonu K 5.—, 50.—, vsake 15 komad v kartonu K 5.—, držaji za sveče tučat K 50.—.

Božična premija

Vsak p. t. kupec, ki napravi v času od 1. septembra do 30. novembra pisмено naročilo naenkrat najmanje 40 K, dobi kot božično gratis-premijo 1 „Alarm Wecker“ št. 4343 s cilenico, ki sveči po noči in 1. kalendar za 1908.

Prva tovarna za ure v Mostu Hanns Konrad c. in k. dvorni liferant v Mostu (Brüx) št. 1931 (Češko).

Zahtevajte moj najnoviji glavni cenik z 3000 podobami, ki se vam dopolnjeva takoj brezplačno in pošiljne prosto.

5 kron prava Švicarska Reskopfura z masivnim solidnim švicarskim kolejem v pravem, z varstveno plombo označenim niklasim ohišjem, ščitopokrov, ki gre 96 ur (ni 12urna ura), lepi pozlačeni kazalci, najnatančnejše regulirana, 3 letna garancija komad K 5.—, 3 kom. K 14.—, s sekundnim kazalcem K 6.—, 3 kom. K 17.—.

Najboljše izbira v glavnem katalogu.

Štev. 7223. Portomasa iz enega kosa svitlo rujavega safan-usna, 4 predalov, veliki prostor za plačila, zapre se na notranje pero, niklasna ključavnica, 9 cm dolgi, 6 cm široki K 135.—. Štev. 7202. Ceni, dobri portomasa iz enega kosa gladkega usna s la. klapani iz govejega usna, 4 predali in prostor za biljele, 3 zapori 9 cm dolgi, 6 cm široki K 150.—. Beljši portomasa po K 1-85, 2-10, 2-80, 3-10, 3-50, 3-80, 4-20 in višje.

Zahtevajte katalog!

Vsak p. t. kupec, ki napravi v času od 1. septembra do 30. novembra pisмено naročilo naenkrat najmanje 40 K, dobi kot božično gratis-premijo 1 „Alarm Wecker“ št. 4343 s cilenico, ki sveči po noči in 1. kalendar za 1908.

Klosterneburške moštne vage

od Babo iznajdene, se zmiraj dobijo z mero cilindrom ali brez tacega pri M. Gspalltnu v Ptuj, v „Wegschaidterjovi hiši.“ 645

Trgovski učeneec

iz boljše hiše in z dobrim spricavalom se takoj sprejme pri Brat. Slawitsch v Ptuj. 651

Viničar 196

zmožen vseh vinogradskih opravil, se sprejme za moj vinograd v Velikem Oklju. Naslov za ponudbe je Karl Kasper v Ptuj.

Lepo posestvo 617

z novo zidano hišo (4 sobe, 4 kuhinje, z čumnatii pivnica, svinjski hlevi, jujva, z sadovnikom, vednak i. t. d. se proda za 10.000 kron; hranilnice je 5000 kron. Več se izve pri „Štajercu“.

Lepe suhe jedilne gobe

kupuje v vsaki množini in za najboljšo ceno Hans Sirk, Maribor, glavni trg. 621

Franz Schönlieb

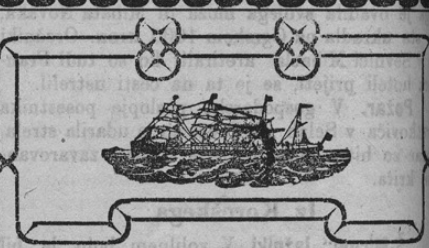
puškar in posestnik v Borovljah na Koroškem, izdelovatelj umetnih pušk, izkušen v c. kr. arsenalu, prevzame tudi vsakovrstna popravila. Priporočam posebno puško na kroglo z legiranim strelom premer covi 9,3 in 8,1 mm. Mnogo ilustrirani cenilnik se dobi brezplačno. 549

Pozor tamburaši!

Izšli so najnoviji ceniki tamburaških glasbovinskih skladb od prvih in najboljših skladateljev tamburaške glazbovine, kakor od Farkaša, Zroža, Hruze, Mohača Tomica v prvi Sisački tovarni za tamburice J. Stjepušin v Sisku. 650

Trgovski učeneec

z dobrimi spričevali (tisti kateri se še učijo imajo prednost), se sprejme pri I. Koševina trgovina: mešanim blagom, Gomilsko Savinska dolina. 68

V Ameriko!

Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov

ZWILCHENBART

BASEL (Švica) Centralbahnplatz št. 9

sprejme potnike za linijo čez Pariz-Havre po najnižjih cenah; — vožnja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto. — Za večjo gotovost, da se potniki vkrcajo, spremlja jih eden uradnikov do Havre. — Govori in piše v vseh jezikih. Kdor hoče potovati, naj se pisмено obrne zanesljivo na nas, in sprejel bo brezplačno in takoj pojasnila. 478

Ženitna penudba. 667 Sem star 26 let, kamnosek z lepim zaslužkom na bolnograskem in išem tem potom ženo 20 do 30 let staro, katera bi bila krmeljarska vajena, slovenskega in nemškega jezika zmožna in bi imela 400 do 500 premoženja. Izprijso se le resne ponudbe pod naslovom „Srečna bodočnost“ na Štajerca.

Dva kleparska učenca (Spenglerlehrlinge) iz poštene kmetiče hiše sprejme takoj Heinrich Scheuermann, klepar (Spengler) v Celju. 665

666 Pekovski učeneec sprejme se takoj pri Johan

Hlebuca, pekovski mojster v Poberžah 126 pri Mariboru.

24 hektolarjev izvrstnega vina (Gruškaberger) od leta 1906 in 6 hektolarjev od leta 1905, pristna roba in fini okus proda Markus Waid v Stojnici, pošta Steindorf pri Ptuj. Letošno novo vino se bo čez 1 teden tudi pri meni dobilo. 678

Ženitna penudba. Mladenci 26 let star, priden vrli v gospodarstvu s posebnim veseljem do kmetijskega stana 7000 kron premoženja se želi na eno večje posestvo prirediti. Ponudbe naj se pošljejo na naslov „Anton“ Sv. Nikolaj pri Ormožu, poste restante.

Ura z verižico samo 2 K.

Šlezjska ekSPORTna hiša je nakupila veliko ur in jih razpošilja: eno prekrasno, pozlačeno 36 ur natančno idočo anker-uro z lepo verižico samo 2 K. Obenem se pisмено tri leta jamci. Po postopnem povzetju razpošilja prusko-šlezjska ekSPORTna hiša F. Windisch, Krakov, Nr. UJ64. Opomba: Za neugajajoce se denar vrna 664

Graščina Thurniš pri Ptuj

prodaja najboljši rž za setvo čisto osnoženi po 10 krajo. 1 Kilo.

Vinska preša

s pritiskom od zgoraj (stiskalnim drevom) še v dobrem stanju se proda. — Kje? se izve pri „Štajercu.“ 635

En kovaški in en kolarski učeneec

se takoj sprejmeta pri Karl Silbernagel v Millstatt na Koroškem. 668

Vrli zidarji

se sprejmejo za zgradbe v Trbovljah, Zagorji in v Hrastniku. Plačilo na dan 4 K do 4 K 40 v in prosto bivališče. Ponudbe prevzame zgraditelj Franc Derwuschek v Mariboru ali pa osobje pri dotičnih zgradbah. 630

Majer

oženjen, brez otrok, ali pa z odraslim sinom, se sprejme. Kje pove upravništvo „Štajerca“ 634

Lepo posestvo z gostilno, grajzerijo in tabak-trafiko, mlinom z dvema tečajoma; 10 oralov zemlje; velik sadonosnik, se za nizko ceno proda, ali pa tudi za dober mlin z obstajočo vodo zamenj. Naslov prodajalca se zvi pri „Štajercu“

SUKNO

humpolečki lodni, sukno za salon obleke in modno sukno za jesenske in zimske obleke

prporoča
Karel Kocian

tovarna za sukna
v **Humpolci**.
Zorci brezplačno. Tovarniška
cena. 622

ki št. 35703
II. 5247

Razglas.

Iz deželnih sadorejskih šol v Gleisdorfu, Brucku na Celju in Celju oddajo se v jeseni 1907 oziroma v spominski 1908 štajerskim posestnikom sledeče jaboljka in v skupnem številu 55.170 dreves.

Tri četrtine oddajo se po znani ceni 70 vin. za kmetijski posestnikom, ena četrtina pa nekmetijskim posestnikom po tržni ceni 1 K 20 h za komad zavoja in pošiljate na železnico.

Naroča se pri deželniemu odboru in je v potrebnem primeru priložiti potrdilo občinskega urada, da je naročil kmetijski posestnik v dotični Občini. Ako se porabi drevesa za jesensko sajenje 1907 leta, potem se mora vsaj prošnji posebno naglasiti in se ima izvršiti naročbo do 15. oktobra 1907. Prošnje se sprejema, dokler je na razpolago; reši se jih po dnevu dohajanja prošnje.

Več kot 120 kosov se nemu posestniku ne odda; ako naročitelj je zavezan, da nasadi naročeno drevje na lastnem zemljišču.

Drevesa se odda le proti plačilu. Ako je ena ali več vrsta že oddana, potem se jo nadomesti z drugo vrsto vredno vrsto in stoji naročitelju prosto, ako jo ne vzeti ali ne.

Ako se ne reflektuje na nadomestno vrsto, potem mora to takoj naznaniti.

Drevesa naj sprejmejo po možnosti posestniki sami; ako se jih pošlje po železnici, naj se jih takoj v dobrodu ogleda. Pritožbe naj se pošljejo takoj na deželno uradno mesto.

Poznejših pritožb se ne vpoštevata več.

Seznamek

jabolk in hrušek, ki se jih odda iz deželnih sadorejskih šol v naslednji dobi 1907/8.

I. Vrste jaboljk	v Gleisdorfu			v Brucku			v Celju		
	Vinsko debljo	Srednjevinasto debljo	Prilikoje gramofje	Vinsko debljo	Srednjevinasto debljo	Prilikoje gramofje	Vinsko debljo	Srednjevinasto debljo	Prilikoje gramofje
Štajerski mošancker	340	—	—	788	1500	—	—	—	—
Veliki renski Bohnapfel	3100	20	—	286	709	—	—	—	—
Gravensteiner	1430	3	100	—	—	—	—	—	—
Charanovsky	780	20	165	2	200	230	—	—	—
Kardinal, plemenit	1360	80	300	80	505	—	—	—	—
Beli astrahan	430	—	85	—	6	93	—	—	—
Saumann Reinette	—	—	—	5	85	160	—	—	—
Ribston Reppina	700	80	146	14	556	—	—	—	—
Lantapfel Danzig	800	30	126	—	—	—	—	—	—
Rumeno plemen. jabolko	630	30	160	—	—	—	—	—	—
Zmško zlato „Permene“	700	40	140	—	—	—	—	—	—
Rumeno letno „Reinette“	440	—	—	—	—	—	—	—	—
Reinette iz Landskerga	1600	50	15	—	—	—	—	—	—
Princ-jabolka	600	60	—	—	—	—	—	—	—
Leseno jabolko, rdečo	—	—	—	—	—	—	—	—	—
brana	1900	—	—	—	—	—	—	—	—
Jabolko za most Hauber	—	—	—	468	—	—	—	—	—
Ananas Reinette	—	—	—	—	310	—	—	—	—
Ananas-Reinette	—	—	—	75	160	260	—	—	—
Danason	—	—	—	37	450	—	—	—	—
Koks Orange	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rumens Bellefeure	—	—	—	—	—	330	—	—	—
Pestolonast. Rudolf	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Londonki Pepping	—	—	—	—	—	35	180	—	—
Kokop lep	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Štajerska Reinette	—	—	—	—	—	17	40	—	—
Voščeno sevanško	—	—	—	—	—	20	330	—	—

Razprodano

Nadalje se odda 3000 za drevesno šolo zmognih drevesov, 100 kosov za 30 K, nadalje 5000 donogradlag za prilikoje jaboljka in 6000 kutinovitih podlag za prilikoje hruske, 1000 kosov za 40 K; zavoj in zavoja ni vračunana.

Gradec, 5. septembra 1907.

Štajerski deželni odbor.

Zakaj?

gre vse v ta novo veliko trgovino

Johann-a Koss

v **Celju**
na kolodvorskem prostoru?

Kjer tam se vse dobi
Kaj si človek le poželi
Blago je čisto frišno
In cene zelo nizke.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju — KAPILOR št. 2. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prahaj in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo zahvalnic in priznanic. Stane poštnine prosto na vsako pošto lonček 3 K 60, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

PETER JURIŠIČ 580

lekarnar v Pakracu št. 200 v Slavoniji.

Svarilo!

Kakor ima vse, kar je dobro, svoje posnemovalce, tako skuša v novejšem času tudi neka nesolidna konkurenca porabiti za-se renomé staroznanih Rogaskih mineralnih vod (lastnina štajerske dežele). Omenimo torej, da sta le „Tempelequelle in „Styria Quelle“ pravi rogaski kislji vodi. Pazi vedno na naso znamko, ki ima poleg teh imen štajerski deželni žreb (panter) in na zamašku Rohitscher.

333

Vrli in zanesljivi viničar

s tremi pomožnimi osebami, kateri je popolnoma zastopen pri novosađenju trs se sprejme za en vinograd v Konci pri Mariboru. Pcnudbe Alex Starkel v Mariboru, Postgasse 6. 648

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sledečih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev.) 378

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

**Seno,
slamo
in
oves**

kupuje po najvišji ceni

Carl Teppel v Celju. 574

Prtiči (Plahte)

po fl. 1'30

za pojstije iz domačega platna se dobivajo samo v novi veliki trgovini

Johann-a Koss
v **Celju**
na kolodvorskem prostoru. 617

Namesto
18 kron samo 8 kron

Krasne Anker Rem. ure za gospode iz Gloria srebra

Namesto 18 K samo 8 K

s tremi močnimi lepo graviranimi pokrovi, 10 kamenčkov, natanko idoče, se pošiljajo po poštnim povzetju za samo 8 K in se vsakemu kupcu prida 3 letna pismena garancija

H. WEISS

tovarna za ure Dunaj XIV/3, Sechshausstr. 5/S

Trgovski potnik

za potovanje v Štajerski, Koroški in Kranjski ki mora zatorej biti tudi slovenštine popolnoma zmožen, se sprejme pod ugodnimi pogoji pri neki slavonski trdkki, katere naslov pove „Štajerc“.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 58

Oblastveno varovano!

Vsake ponarejanje kaznivo!

Edino pristen je
Thierryjev balsam

z zeleno varšveno znamko z nuno. 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali velika specialna steklenica s patentnim zaklopom K 5.—

Thierryjevo centifolijno mazilo za vse se za tako stare rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K 3-60. Pošilja se samo po povzetju ali denar naprej. Te dve domači zdravili ste kot najboljši splošnoznani in staroslavni. Naslavlja naj se na

lekarnarja A. Thierry v Pregradu Zaloga po skoro vseh lekarnah. Knjižice s tisovizirnih zahvalnic pisem zastoj in poštnine prosto.

Fabrika za poljedelske in vinogradniške mašine

Josef Dangls Wtw. Gleisdorf

prporoča najnovejšo „Güppeln“, mlatinske stroje, mašine za rezanje trme, srot-mline, za rezanje repe, „Maiserbler“, tribare, pumpe

za gnojnico, brana za mah (Moos-egge), konjske mrvne grablje, ročne grablje, vile za mrvo, kose za travo in žitje, najnovejše sadne mline s kamnitimi valjčki in zacinarimi „Vorbrecherji“, hidravtične prese (z original Oberdruck-Diff-Hebelpresswerke Patent Duchseher (z največjim uspehom), ki se dobijo le pri meni,

Angleški „Gunsstahlmesser“.

Rezervni deli. Prodaja mašin tudi na čas in ga rancijo. Ceniki zastoj in franko. 282

805 **Vzdržanje zdravega želodca**

temelji v glavnem v vzdržanju pospeševanju, in urejanju prebavljenja ter odstranjenju neprijetnega zamašenja (Stuhlverstopfung). Dobro, iz zdravilnih zelenjav pripravljeno, apert in prebavljivo, pospešuje sredstvo, ki odstrani znane posledice nezmernosti, napacne diete, prehlajenja, zamašenja, sestava proobilne kisline n. p. „Sodbrenner“, napenjanje itd. in krčne bolečine odstrani in zmanjša dr. Rosa balsam za želodec iz apoteke B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli zavitka nosijo poštavno deponirano varšveno marko.

Glavni depot: Apoteka **B. FRAGNER**, c. kr. dvorni literant, „zum schwarzen Adler“ PRAGA, Kleinselte 203 kot Nerudaoseta.

Postna pošiljate vsak dan.

I cela steklenica 2 K, 1/2 stekl. 1 K. Po pošti proti naprej pošiljati K 1-50 se 1 malo steklenico, K 2-80 pa 1 veliko steklenico, K 4-70 2 veliki, K 8-4 velike, K 22— 14 velikih steklenic franko vseh stacionov Avstro-Ogrske pošilja. Depoti v apotekah avstrijskih.

Velika zaloga oblek

za moške in ženske, za otroke vsake starosti. — Zimake ženske jopce (Überjacken) po fl. 5—, 6—, 7—, 8—, 9—, 10— se kupi najugodnejše v novi veliki trgovini

Johann-a Koss v Celju
na kolodvorskem prostoru. 673

Najboljše
klajno apno
se dobi samo pri
Adolfu Sellinschegg
Ptuj
nasproti
mestnega
gledališča
(teatra).

Wenzel Schramm
izdelovatelj glasbenih instrumentov (Musik-Instrumente), sodnjiskih zaprisožen zvedencev v Celju, Grazerstrasse 14.

Najboljši in najcenejši nakup vsakovrstnih godbenih instrumentov.
Najfinije italijanske strune (glasu ob-
stajajoče in čiste na kvinte;
Gosle za šotere od 5 K 80 v naprej;
Gitaro po K 7-10 nap.
Citre za koncert od 15 K naprej;
Fine izdelane gosle od 15 K naprej;
Najfinije gosle za koncert kakor tudi
stare italijanske instrumente se zmiraj
dobijo pri meni. Loke od 1 K 20 nap.
Skatle za gosle od 5 K naprej. Dunaj-
ske harmonike na dvojni glas z 19—

21 tipkami 6 basami od 26 K naprej. Flügelhorne in trompete od 28 K naprej. Prave francoske loke do najfinjšega izdelovanja. Strune za citre s zdrgo itd. so zmiraj v zalogi. Postrežba natančna in urna in se tudi popravljane vsakovrstnih instrumentov prevzame. 488

Vsakovrstni otroški godb. instrumenti in ustne harmonike

Blago iz zlata, srebra
in **Kina-srebra**

ure in optične predmeti, se posebno in čudovito po ceni kupi samo pri

M. Gspaltl
Trgovina z zlatom in optičnim blagom
v Wegscheidjevi hiši v Ptuj. 674

Brata Slawitsch
v Ptuj 106
priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:
Singer A . . . 70 K — h
Singer Medium 90 " — "
Singer Titania 120 " — "
Ringschiffchen . . . 140 " — "
Ringschiffchen za krojače . . . 180 " — "
Minerva A . . . 100 " — "
Minerva C za krojače in čevljarje 160 " — "
Howe C za krojače in čevljarje . 90 " — "
Cylinder Elastik za čevljarje . . 180 " — "
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najine cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno. 106

Jajca
kupi je po prav dobri ceni **And. Suppanz**, naku-
povalec jajc v Ptuj **Rossmannova hiša** blizu po-
sojilnice) in v **Središču (Dečkova hiša)**.

Domača pijača
narejena z „Mostin“ da izvrstno pijačo in je je najboljše nadomestilo za pristni sadni mošt „Mostin“ je sestavina naravnih substane in valed tega neškodljiv ter vpliva ta pijača na človeka oživljajoče in pospešuje prebavo. 300 l. te pijače narejene z „Mostin“ stane 4 gld. 80 kr. „Mostin“ se dobi pri **Janezu P o s c h**, špicerijska trgovina, Maribor, **Koroška ulica 20.** 440

Vozički za otroke
se dobivajo po ceni in sicer:

prve sorte po	fl. 6—
druge „ „	7—
tretje „ „	8—
četrte „ „	9—
pete „ „	10—

Za finejše sorte se pošilja posebni cenik od nove velike trgovine

Johann-a Koss v Celju
na kolodvorskem prostoru. 674

Kmetje pozor!
Novi veliki
sejmi z žrebetami
(Fohlenmärkte)
v **Ptuj**
dne 2., 16. oktobra,
6. in 25. novembra.
NB. Žrebeta, ki se pripeljejo na te sejme, kakor tudi kobile-matere, so proste mitniške pristojbine in štantnine (Standrecht u. Mautgebühr).

Pozor! Postrežba natančna in urna. 486 **Pozor!**
Vsaki dan sveže:
Povojene klobase
Povojene šunke
Braunschweiger klobase
Safalade in vsake vrste družega povojenega blaga
pri **Joh. Luttenberger-ju**
mesar in prekajevalec v Ptuj.

Pozor! Postrežba natančna in urna. 486 **Pozor!**
Ženitna ponudba.
Zeleni se želi pridni kmečki fant lepega obnašanja, trezen in delaven, star 27 let, s pridno deklico, katera lahko prevzame večjo posestvo ali pa z mlajšim vdovo, tudi z otrokom. Lo resne ponudbe naj se pošljejo tekom enega mesca pod naslovom „M. P.“ 4000 postrežbne Radkersburg. 646
Čevljarški učenc
se takoj sprejme pri Anton Koren, čevljarški mojster, Maribor, Mühlgasse Nr. 7. 618

Pozor! Čitaj! Pozor!
Slavonska biljevina
Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu hripavosti, težkem dihanju, astmi — pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. itd.
Delovanje izborna, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se narača naravnost od:
P. Jurišiča,
lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija). 577

Pivo
Aparat za točenje piva z zračnim stiskom
(Schank-Apparat mit Luftdruck.) 637

Pivo niti najmanjše ne trpi, temveč je rezneje in boljše nego pivo, katero se na vsak drugi način toči; pri tem so stroški opravljenja toliko kakor nič.

Krasne albume s cenikom čez „Bier-Sckank- u. Abfüll-Apparate“ se dobe brezplačno iz tovarne

F. Naske
Bubentsch-Dejwitz (Praga.)
Pred nakupom!
si oglejte!
novo veliko trgovino od
Johann-a Koss v Celju
na kolodvorskem prostoru
kjer se dobiva najugodnejše lepo frišno zimsko blago za moške in ženske, tudi gotove obleke, lepi štrikani in svilni robci zelo po ceni.